

**Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko dr. Vydo Gedvilo kalba Švietimo,
mokslo ir kultūros ir Informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikime
„Suvienijusi įvairovę: Europos Sąjungos kalbų ir kultūrų raidos politiniai ir socialiniai
aspektai“**

2013 m. rugsėjo 27 d.

Vilnius

Gerbiamieji svečiai, kolegos parlamentarai, ponios ir ponai,

labai džiaugiuosi ir didžiuojuosi turėdamas galimybę pasveikinti Jus visus, susirinkusius Lietuvos Respublikos Seime. Ypač norėčiau pasveikinti Kroatijos Respublikos Susirinkimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininką, pirmą kartą dalyvaujantį švietimo, mokslo ir kultūros ir informacinės plėtros komitetų pirmininkų susitikime visateisio Europos Sąjungos nacionalinio parlamento teisėmis. Sveiki įsilieję į kolegų ir draugų būrį!

Švietimo, mokslo ir kultūros ir informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimas yra jau ketvirtasis Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai parlamentinio matmens renginys. Per šį pirmininkavimo pusmetį surengsime dar 5 parlamentinio matmens renginius, iš viso 9. Visų jų nekantriai laukėme ir atsakingai jiems rengėmės, todėl šiandien man ypač džiugu pasveikinti Jus visus, susirinkusius Vilniuje.

Gerbiamieji parlamentarai, ponios ir ponai!

Kalbų įvairovė yra labai svarbi Europos tautų kultūros ir paveldo dalis. Tai yra turtas, kurį privalome išsaugoti bet kokia kaina, nes praradę kalbą, prarasime ir savo tapatumą, ryšį su istorija, su savo protėviais.

Europos Sąjunga per pastaruosius dešimtmečius nuėjo ilgą politinės ir ekonominės integracijos kelią. Tačiau einant šiuo gilesnės integracijos keliu, svarbu užtikrinti, kad Europoje išliktų turtinga kultūrų ir kalbų įvairovė. Džiaugiuosi, kad Europos Sąjunga yra įsipareigojusi šią įvairovę užtikrinti – nuo pat Europos Sąjungos susikūrimo oficialūs ES dokumentai yra verčiami į visas oficialiąsias ES kalbas, o daugiakalbystei populiarinti Europos Sąjunga skiria daug dėmesio ir tam negaili lėšų. Trečiasis Europos Sąjungos sutarties straipsnis aiškiai nurodo, kad „Sąjunga gerbia turtingą savo kultūros ir kalbų įvairovę ir užtikrina, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas“.

Šiandieniniame pasaulyje dėl globalizacijos procesų ir stipriai išaugusio žmonių judumo, kalbų mokėjimo svarba yra ypač sustiprėjusi. Tai ypač aktualu Europoje, kurioje galime laisvai keliauti ir dirbti kitose valstybėse narėse, tačiau kalbiniu požiūriu esame labai skirtingi. Todėl švietimo sistemoje turėtume skatinti jaunus žmones, vaikus, mokytis užsienio

kalbų kuo anksčiau. Turėtų būti skatinamas ir suaugusiųjų mokymas – per dalyvavimą įvairiuose sporto, kultūros ir žiniasklaidos projektuose, specializuotose mokymo programose.

Anglų kalbos mokėjimas šiuolaikiniame pasaulyje tampa itin svarbus, nes norime to ar nenorime – būtent anglų kalba yra tapusi šių dienų *lingua franca*. Be anglų kalbos mokėjimo sunkiau veikti Europos bendrojoje rinkoje ar palaikyti ryšius su trečiųjų šalių besivystančiomis rinkomis, taip pat sunkiau gauti reikiamą informaciją, plėsti kultūrinio suvokimo ribas.

Kitą vertus, turėtume dėti visas pastangas puoselėti ir kitų Europos kalbų mokėjimą, skatinti jų mokimąsi. Kultūrų įvairovei užtikrinti ypač svarbu pasitelkti kalbų skaitmeninimo priemones, kalbos technologijų plėtrą bei mokslinius tyrimus. Būtina kurti ir plėtoti daugiakalbius skaitmeninius išteklius ir įrankius, reikalingus automatiniam vertimui. Nes informacinių technologijų laikais daugeliui kalbų išnykimas gresia būtent dėl nesugebėjimo įsitvirtinti informacinių technologijų erdvėje. Todėl technologijų sprendiniai turėtų tapti tiltais, jungiančiais įvairias Europos kalbas. Ir aš labai tikiuosi, kad tam bus skiriama pakankamai dėmesio ir lėšų įvairiose Europos Sąjungos finansavimo programose.

Gerbiamieji susitikimo dalyviai,

naudodamasis proga, norėčiau Jus pakviesti į Seimo I rūmų Vitražo galerijoje eksponuojamą teminių plakatų parodą „Lietuvių kalbos suvokimas: sena kalba moderniam bendravimui“. Ši įdomi ir interaktyvi paroda suteikia puikią galimybę per lietuvių kalbos unikalumą giliau pažvelgti į Lietuvos tapatybės šaknis ir jos pagrindines vertybes. Parodoje eksponuojamas ir didysis Lietuvių kalbos žodynas, kiti lietuvių kalbos istoriją nušviečiantys dokumentai, knygos. Kviečiu Jus visus pasinaudoti šia puikia proga ir aplankyti parodą.

Baigdamas norėčiau palinkėti Jums produktyvaus darbo – sėkmingai apsikeisti nuomonėmis ir įžvalgomis dėl kalbų ir kultūrų įvairovės Europoje ateities.

Malonios viešnagės Vilniuje, lauksime Jūsų sugrįžtant į Lietuvą!

Dėkoju už dėmesį.